bilimger.kz
Республикалық білім және ғылым порталы
https://bilimger.kz
ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718**
2018

БӨЛІМ: БИОЛОГИЯ

Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлардағы бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері.

ЖАРИЯЛАНДЫ	СІЛТЕМЕ
14.10.2018	https://bilimger.kz/53360/

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Ұзақ мерзімді жоспардың тарауы: Бөліп шығару Мектеп: Ғ. Әбдірахманұлы атындағы Қима орта мектебі

Күні: 31.03.18 Мұғалімнің аты-жөні:Аканова. А. Р

Сынып: 7 Қатысқандар: Қатыспағандар:

Сабақтың тақырыбы Бөліп шығарудың тірі ағзалар үшін маңызы. Жануарлардағы бөліп шығару өнімдері. Зат алмасудың соңғы өнімдері.

Осы сабақта қол жеткізілетін оқу мақсаттары 7.1.5.1.Ағзалардың негізгі тіршілік әрекетінде бөліп шығарудың маңыздылығын түсіндіру.

Сабақтыңмақсаты Барлық оқушылар:

Бөліп шығару мүшелерімен оның маңызын талдау;

Оқушылардың басым бөлігі:

Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтау;

Кейбір оқушылар:

Улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты түсіндіру.

Бағалау критерийі • Жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді талдайы.

•Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды.

• Улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты түсіндіреді.

Тілдік мақсаттар

Негізгі сөздер мен тіркестер

Мәтін бойынша дұрыс сұрақ қоя білу, сұраққа жауап береді.

Ағза үшін улану мен бөліп шығарудың маңызын талқыла

Жануарлардың бөліпшығаруүдерістерінталдау.

Оқушылар ……не істейалады?

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Сізнеліктен……екенінайтааласызба?
Кез келген тіршілік иесінің бөліп шығару мүшелері және бөліп шығару өнімдері де әртүрлі. Неліктен…. .
Құндылықтарға баулу

Зайырлы қоғам және жоғары руханият құндылықтары арқылы денсаулық сақтау, бөліп шығарудың адам денсаулығы үшін маңыздылығын сипаттау.
Пәнаралық байланыс Химия –зат алмасу
Алдыңғы білім
7.1.4.6 Тынысалу мүшелерінің ауруларының себептері мен алдын алу жолдарын түсіндіру
Сабақ барысы
Сабақтың жоспарланған кезеңдері Сабақтағы жоспарланған жаттығу түрлері
Ресурстар
Сабақтың басы
7минут
Психологиялық жағымды орта қалыптастыру мақсатында
«Көрші»
Мақсаты: әрбір оқушы сол сыныптың бір мүшесі екендігін сезінуі, бір — біріне жылылық сыйлау.
Көршіңді оң жақтан құшақта,
Көршіңді сол жақтан құшақта.
Оң жақтағы көршіңе бір жымиып,
Сол жақтағы көршіңе бір жымиып алып, сабаққа деген ынталарын ояту..

Топтастыру.
«Жүйелер мен мүшелер»
1-топ. Асқорыту жүйесі. Асқазан. Ішек. Бауыр. Өңеш. Ауыз.Тістер.
2-топ. Тыныс алу жүйесі. Мұрын.Көмей. Кеңірдек.Бронхылар. Өкпе. Ауа.
3-топ. Қанайналу жүйесі. Жүрек. Тамыр. Артерия. Вена. Капилляр.
4-топ. Бөліп шығару жүйесі. Бүйрек. Несепағар. Қуық.Тері. Зәр қышқыды
Топтастыру арқылы оқушылар өткен тақырыптарын негізгі түйінділерінестеріне түсіріп, қысқаша шолу жасайды. Сонымен қатар оқушылар бүгінгісабақтың тақырыбын өзарааңықтайды. Қимақағаздар
Сабақтың ортасы
5 минут

4 минут

5 мин

3 минут

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

5минут

7минут

Мағынаны тану. Мұғалім жаңа тақырыпты түсіндіру мақсатында ағзалардың тіршілік әрекетіндегі бөліп шығарудың маңызы туралы оқушыларға кішігірім бейнефильм көрсетеді. Осы бейнефильмді көру арқылы оқушыларда жалпы тірі ағзалардың бөліп шығару жүйесі туралы жалпы түсінік қалыптасады.

Тапсырма 1.«Инсерт» әдісі(түртіп алу) (БӘ).

Мен бұл әдісте саралаудың қорытынды тәсілін алдым, себебі барлық оқушылар бұл тапсырманы орындаса да нәтижелері өздерінің әлсіз және мықты тұстарына қарай жауап береді деп ойлаймын.

Жеке жұмыс.Мәтінді меңгерту. Оқулықпен жұмыс. Мұғалім оқушылардың бейнефильмнен алған білімдерін толықтыру үшін оқулықтан түртіп алу әдісі бойынша жануарларда бөліп шығаруға қатысатын негізгі мүшелерге көңіл аударуын сұрайды.

(І.Жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді талдайы)

Мұғалім оқушыларды ауызша бағалайды.

Тапсырма 2. Суретпен жұмыс. (БӘ).

Саралау тәсілі-жіктеу

Топпен жұмыс.Бұл тапсырмада әр топ оқушылары берілген суреттер бойынша құстың, балықтың, иттің және шаянтәрізділердің зәр шығаруға қатысатын мүшелерін аңықтап өнімдерін көрсетеді.

(ІІ.Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды).

Бағалау:топтар бір-бірін тақтада берілген дұрыс жауап арқылы бағалайды.

Сергіту сәті — зәр шығару жүйесінің жұмысын жақсартуға арналған жаттығу

Тапсырма 3. «Ой қозғау» (БӘ). Жұптық жұмыс.Бұл тапсырмада жалпыға берілген сұрақ төңірегінде топтар арасында ой қозғау.

Сұрақ: Ағза мен қоршаған орта арасындағы зат алмасу үдерістерінің мәнін түсіндір.

Улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты түсіндіреді.

Бағалау:бірін-бірі бағалау жұлдызша

Тапсырма 4. «Мен не білемін»(БӘ).Саралау қорытынды тәсілі деп ойлаймын, себебі барлық оқушыларға бағытталған нұсқау бере отырып, олардың әрқайсысының өздерінен не күтетіндігін түсінгендеріне көзжеткізу керек.

Сараланған тапсырманы барлық оқушыларға беру арқылы әр оқушының деңгейін анықтаймын.

Суретке қараңыз.

(a) Бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді атаңыз.

(b) Әр мүшелер арқылы бөлінетін өнімдердіанықтаңыз.

(c)Адамның бөліп шығару жүйесі қызметін тоқтатса не болатыны туралы өз ойыңызды жазыңыз.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Бағалау критерий
• Жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді талдайды.
•Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды.
• Улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты түсіндіреді.
Дескриптор
— сурет арқылы жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелердіталдайды;
— жануарларда бөліп шығарылатын өнімдердіанықтайды;
— бөліп шығаруға қатысатын мүшелер жұмысының бұзылу салдарын сипаттайды
— улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты сипаттайды. https://www.youtube.com/watch?v=_xQHwB-PuZE
оқулық, қарындаш, қима қағаздар,
суреттер

Қалыптастырушы бағалауға арналған
тапсырмалар жинағы
Биология
7-сынып
49 бет

Сабақтың соңы
4 мин Ресторан әдісі.
Сабақтың ең дәмді тұсы?
Сабақтың ең ащы тұсы?
Келесі сабаққа не ұсынасыз?
Саралау – Сізқандай тәсілмен көбірек қолдау көрсетпексіз? Сіз басқаларға қарағанда қабілетті оқушыларға қандай тапсырмалар бересіз? Бағалау – Сіз оқушылардың материалды игеру деңгейін қалай тексеруді жоспарлап отырсыз? Денсаулық және қауіпсіздік техникасын сақтау

Көрші (БӘ)
Инсерт» (түртіп алу) (БӘ)
Суретпен жұмыс. (БӘ)
Ой қозғау (БӘ).
«Мен не білемін»(БӘ).
«Таңдау» әдісі. Бағалау критерийі
• Жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді атайды.
-мұғалім оқушыларды ауызша бағалайды.

Бағалау критерийі
• Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды.
-топтар бір-бірін сурет бойынша жауап бергені бойынша бағалайды.

© 2026 Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық құқықтар қорғалған.

Жұптық жұмыс болғандықтан оқушылар бірін-бірі бағалайды

Бағалау критерий

• Жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді талдайды.

•Жануарлардан бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды.

• Улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты түсіндіреді.

Бағалау

Дескриптор

— сурет арқылы жануарларда бөліп шығаруға қатысатын мүшелерді атайды;

— жануарларда бөліп шығарылатын өнімдерді анықтайды;

— бөліп шығаруға қатысатын мүшелер жұмысының бұзылу салдарын сипаттайды

— улану мен бөліп шығару арасындағы байланысты сипаттайды. Топтың ережесін сақтау.

Сыныптағы және мектептегі қауіпсіздік техника ережелерін сақтау

Жалпы бағалау

Қандай екі нәрсе табысты болды (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)?

1.

2.

Қандай екі нәрсе сабақты жақсарта алады (оқытуды да, оқуды да ескеріңіз)?

1.

2.

Сабақ барысында мен сынып немесе жекелеген оқушылар туралы менің келесі сабағымды жетілдіруге көмектесетін не білдім?

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz Ақпараттық-танымдық білім порталы**. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.